

Я досліджую світ
4 клас

Сьогодні
21.11.2024

Урок
№33

Якою буває погода

Сьогодні

BCIM

Дата: 22.11.2024

Клас: 4-Б

Урок: ЯДС

Вчитель: Таран Н.В.

Тема. **Якою буває погода**

Мета: продовжувати вчити дізнаватися з різних джерел про методи передбачення погоди, народні прикмети про зміну погоди; проводити спостереження за погодою, сезонними змінами у природі своєї місцевості; застосовувати знання для спостереження за погодою, спостерігає і фіксує зміни елементів погоди (температуру повітря, вітру, хмарності, опадів); пояснювати, від чого залежить безпека в довкіллі; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; матеріалів і виробів з них; місцевих виробництв.

Сьогодні
21.11.2024

Організація класу

Не урок, а справжнє свято,
Бо полинем у світи.
Мандруватимем завзято,
Юний друже, я і ти.
У поході будь уважним,
Добре думай, не спіши!
Знай, що вчитись завжди важко,
Легше буде у житті!

Сьогодні
21.11.2024

Ранкове коло

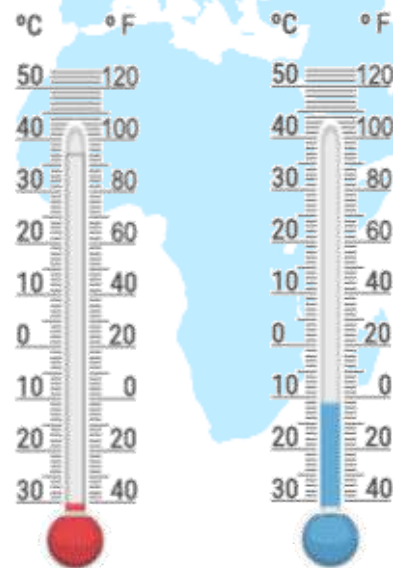

Сьогодні
21.11.2024

LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Скільки є пір року? Назвіть їх.

Чим вони відрізняються?

Де можна отримати інформацію про погоду?

Для чого вона нам потрібна?

Сьогодні
21.11.2024

Робота з підручником

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

V

Я ЦЕ ЗНАЮ!!!

+

ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!

?

ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!

-

Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ

Щодня ми чуємо слово «погода».

- Обговоріть із сусідом по парті, що таке «погода».

Погода – стан повітря в певній місцевості в певний час.

Отже, погода – це все те, що відбувається в цей момент за вікном: чи йде дощ, чи світить сонце, тепло на вулиці або холодно.

- Спробуйте описати погоду вранці, коли ви йшли у школу. Які складові погоди ви характеризували?

Основними складовими погоди є: температура повітря, хмарність, опади, вітер.

- Чи змінилася погода впродовж дня?

Погода може бути дуже мінливою навіть протягом одного дня. Уранці можна змерзнути від ранкової прохолоди, удень страждати від спеки, а ввечері – змокнути до нитки під зливою.

- Пригадайте, як нагрівається повітря.

Сонячне проміння нагріває земну поверхню, а вона віддає своє тепло повітрю. Ви вже знаєте, що тепле повітря підіймається вгору, а його місце займає холодне. Через безперервний рух повітря відбувається зміна *температури*.

- Пригадайте, яким приладом вимірюють температуру повітря.

Температуру позначають цифрою з маленьким кружечком угорі й латинською буквою С – першою буквою імені винахідника термометра Цельсія. Температуру вищу від 0 пишуть зі знаком «+», нижчу – зі знаком «-». Наприклад, +15 °С (15 градусів тепла) або -10 °С (10 градусів морозу).

Для опису погоди часто використовують терміни: ясно ☀, хмарно ☁, мінлива хмарність ☁☀ та інші.

- Використовуючи різні джерела інформації, дізнайтеся, які ще умовні знаки використовують для позначення стану погоди. Розгляньте інформацію про погоду з інтернету. Прочитайте її, розшифровуючи умовні знаки.

У повітрі завжди міститься вода у вигляді пари. При охолодженні пара перетворюється на крапельки, з яких складаються хмари. Вони перешкоджають охолодженню поверхні Землі та надмірному нагріванню її Сонцем.

ГРУДЕНЬ			СІЧЕНЬ		
					
1-5		-4 -9	1-5		-10 -11
6-10		+1 +2	6		-5
11-12		-3 -5	7-8		-16 -20
13		-9 -11	9-13		-16 -20
14-22		-8 -10	14-19		-6 -8
23-25		+2 +3	20-22		-20 -30
26-29		-2 -10	23-28		+1 -4
30-31		-2 -10	29-31		-5 -7

Якщо хмари охолоджуються далі, вони утворюють крапельки вологи, які збираються в дощові хмари. Таким чином формуються *опади*, які можуть випадати на землю.

- Які види опадів ви знаєте?

Одним з показників погоди є *вітер*. Силу вітру

можна схарактеризувати по-різному: безвітряно, слабкий вітер, помірний вітер, сильний вітер, ураган. Швидкість вітру вимірюється в *м/с* і *км/год*.

Ви вже знаєте, що повітря теж має масу. А отже, воно тисне на поверхню Землі й на нас з вами. Учені підраховали, що на долоню дорослої людини здійснюється *тиск повітря* вагою близько 150 кг.

На земній поверхні також відчутний тиск повітря, що змінюється залежно від місця та часу.

Сьогодні
21.11.2024

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Спробуйте описати погоду вранці, коли ви
йшли у школу.

Які складові погоди ви характеризували?
Чи змінилася погода впродовж дня?

Використовуючи різні джерела інформації, дізнайтеся, які ще умовні знаки використовують для позначення стану погоди. Розгляньте інформацію про погоду з інтернету. Прочитайте її, розшифровуючи умовні знаки.

Як продемонструвати існування тиску повітря?

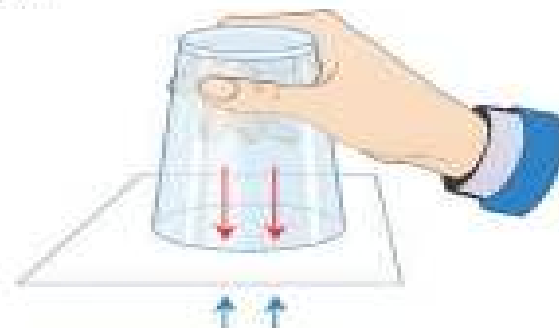

Як продемонструвати існування тиску повітря?

Вам знадобляться: склянка, заповнена водою на $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{4}$ аркуша паперу.

Припустіть, що відбудеться, якщо перевернути склянку з водою. Накрийте склянку з водою папером. Притримуючи рукою, переверніть склянку з водою. Що ви помітили? Поміркуйте, чому так відбувається.

Тиск повітря у склянці менший за тиск повітря ззовні, тому вода не виливається.

Погода має важливе значення в житті людини. Ще з давніх часів люди, спостерігаючи за природою, намагалися передбачити погоду. Вони орієнтувалися на поведінку комах, птахів, звірів. Наприклад, перед дощем у комах від вологого повітря крила стають важкими, тому вони літають низько. Якщо ввечері жаби голосно кумкають, наступного дня погода буде сонячною і безвітряною. Якщо сонечко, посаджене на долоню, ховається між пальцями, буде негода, якщо ж воно швидко злітає, день буде сонячним.

Сьогодні
21.11.2024

Чому так кажуть

Погода: один день блисне, а сім день кисне.

Вітер віє, хоч не знає, що погоду він міняє.

Багато снігу – багато хліба.

Як у травні дощ надворі, то восени
хліб у коморі.

Сьогодні
21.11.2024

Робота з підручником

ЧИТАННЯ З ПОЗНАЧКАМИ

V

Я ЦЕ ЗНАЮ!!!

+

ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ НОВЕ!!!

?

ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!

-

Я ДУМАВ/ДУМАЛА ПО-ІНШОМУ

Наука, що вивчає погоду, називається *метеорологією*. Складають прогноз погоди *синоптики*. Завдяки їхній роботі ми дізнаємося прогноз погоди на кожен день, тиждень і навіть на більш тривалий проміжок часу. Прогноз погоди потрібен не тільки для того, щоб дізнатися, як одягнутися на вулицю та чи брати із собою парасольку. Він має велике

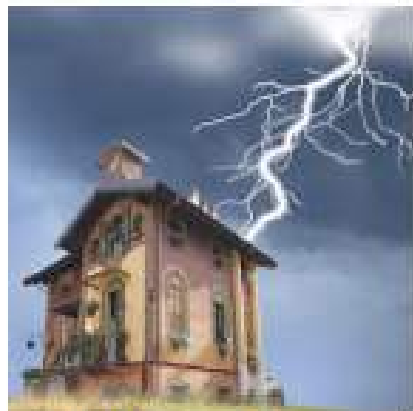
значення для роботи транспорту, ведення сільсько-господарських робіт. А завдяки своєчасному передбаченню смерчів, повеней та інших стихійних лих можна врятувати багато людських життів.

Під час грози можна спостерігати цікаве, яскраве та водночас небезпечне явище – спалахи блискавки. Це явище супроводжується громом. Блискавка може спричинити пожежу, може навіть розколоти навпіл велике дерево. Блискавка, наближаючись до землі, прямує до найближчих до неї предметів – високих дерев та будівель.

Блискавковідвід (блискавичник) – пристрій, який вловлює удари блискавки й відводить її струм у землю.

Блискавковідвід призначений для захисту будинків та інших споруд від руйнівної дії блискавки. Людям у помешканнях під час грози необхідно лише зачиняти кватирки, щоб не було протягу. Протяг притягує кульову блискавку. Користуватися та тримати в руках мобільні телефони під час грози небезпечно. Потрібно негайно вимкнути телефон, адже є велика загроза влучання блискавки.

Що треба робити, якщо гроза застала вас на прогулянці?

Якщо гроза застане вас на прогулянці в лісі, полі тощо, вам потрібно пам'ятати:

- триматися якнайдалі від високих дерев, особливо тих, що ростуть поодинокі. Найкраще сховатися в гущавині лісу або під невисокими кущами, у які блискавка не влучає;
- не можна бігти чи швидко рухатись. Краще зупинитися та присісти. Якщо є змога – спуститися у траншею, яму, будь-яке заглиблення;

- якщо гроза застане вас під час купання – негайно вийдіть з води та відійдіть якнайдалі від водойми.
- Прочитайте народні прикмети й визначте, чи важливо для людини знати прогноз погоди.
  - Глибокий сніг у січні – будуть дощі влітку.
  - Сорока під стріху лізе – на хуртовину.
  - Якщо жаби стрибають по землі – на дощ.
  - Якщо хрущі, літаючи, гудуть – на ясну, тиху й теплу погоду.

Сьогодні
21.11.2024

Робота в зошитах

Завдання 1

Поспостерігай за погодою сьогодні. За допомогою умовних знаків запиши свої спостереження в таблицю.

Дата	Стан неба	Опади	Сила вітру
?	?	?	?

Завдання 2

Зобрази умовні знаки, якими позначають опади:

град

туман

іній

роса

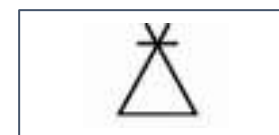
сніг

мряка

круп

снігова
круп

Сьогодні
21.11.2024

Робота в зошитах

Завдання 3

Познач правильні твердження про очікувану погоду на ці дні.

- ☒ У вівторок буде найнижча температура, проте сонячно і без опадів.
- ☐ Хмарно буде в середу, опадів не передбачається.
- ☒ Найбільше дощу випаде в п'ятницю.
- ☒ Найвищою температура буде у четвер, опадів не передбачається.

Завдання 4

Використовуючи різноманітні джерела інформації, склади поради, як діяти у разі хуртовини або спеки.

Хуртовина: не виходити з будинків; якщо кудись виходите, повідомте комусь куди саме ви йдете; в автомобілі можна рухатися тільки по центральних дорогах і шосе; якщо вас залишають сили, шукайте укриття й залишайтеся в ньому.

Сьогодні
21.11.2024

Робота в зошитах

Завдання 5

Про яке явище йдеться у тексті? Заповни таблицю.

Користь	Буревій		Шкода
Внаслідок потужної сили вітру, вітрові електростанції виробляють величезну кількість енергії.	Зруйновані будинки, лінії електропередач, викорчовування дерев, знищення урожаїв, смерть населення.		

Завдання 6

Знайди у додаткових джерелах інформації дві народні прикмети про погоду. Запиши їх.

Павуки швидко снують павутину – на зміну погоди.
Увечері голосно цвіркочуть коники – на добру погоду.

Сьогодні
21.11.2024

(щоби відкрити інтерактивне завдання, натисніть на помаранчевий прямокутник)

<https://learningapps.org/watch?v=p0fifh1b321>

**Відкрити онлайнове інтерактивне
завдання**

1. Які ви знаєте показники погоди?

2. Хто стежить за змінами погоди? Хто складає прогноз погоди?

3. Людям яких професій потрібно знати прогноз погоди?

4. Що потрібно робити на вулиці, щоб уберегтися від блискавки?

5. Які небезпечні погодні явища найчастіше трапляються у вашій місцевості? Чим вони загрожують людям? Як від них уберегтися?

6. Чи може те, що ви дізналися впродовж вивчення цієї теми, знадобитися вам у житті? Коли саме?

Коротко про головне

Погода – стан повітря в певному місці та в певний час. Основні складові погоди: температура повітря, хмарність, опади, вітер, тиск повітря. Наука, що вивчає погоду, називається метеорологією. Прогноз погоди складають синоптики.

...одне з найбільш сонячних місць на планеті – Мертве море в Йорданії та Ізраїлі. Тут близько 330 сонячних днів на рік.

Сьогодні
21.11.2024

Домашнє завдання

**Короткий запис у щоденник
с.107-111, зош. с. 34-35,
тренажер**

<https://learningapps.org/watch?v=p0fifh1b321>

**Фотозвіт надсилати на
освітню платформу Human.**

Успіхів у навчанні!

Сьогодні
21.11.2024

Покажи цеглинкою LEGO з яким настроєм ти завершуєш урок

Це було
неперевершено!

Ну, нормальний урок.

Урок пройшов
погано.

